

**УЛУУС ДЬАҢАЛТАТЫН СҮБЭТЭ:
ТЫЛ ЭТИИЛЭРТЭН**

Эрдэ нийгмийн ариал бичгийн курдууд, улаууд даяа-
лалтын сүбэтэ уочараттаах кэниини мушны-
дар «1999—2000 сс. улууска тиа хаһааймысты-
батын сайдыгтын сүрүв хайысхалара» дигэ
нүгэниэ иккиннэн «1999—2000 сс. улууска бур-
дук хаһааймыстыбатын уонна эти огорууну эл-
бигин сөрүктэрийн түһунан» көрбүт бопшур-
устарын тула 3 киһи тыл эттэ. Эттэлэр, биллэн
турар, арбаастар, ол эрээри сымаллара биир: тиа
хаһааймыстыбатын сайминарымга, сүһүттэн,
балаһыннаттан дохуоту ылымга өссө туру учуот-
тубут уонна огоробут дигэ. Ол тула көсөтөн-
нн лантан аллара билсин.

М. М. ОБОНЕШНИКОВ, улуустаары үн управленетин начальнига:

—Бюджет эйгэтэ мараабытын бэлэгит, Отгон бюджет млар прээтэ улууска улаатан иһэрэ бэлэгитэр. Бу 70-90 бырайыангыта тийдэ. Атын дохоту киллэрэр салалларбытыттан сүрүһнэрэ—тыа хаһаайыстыбата, Машина үс табаарыстыба млар прээтэ дуона суох, Ону сир тийбөтүнөн быһаараллар. Улууска 20-30 сүөһүлөөх баһанын хаһаайыстыбалара да дэи 10-чөөр эр. Историктан санаттахха, революция ниннээ Чураччы элбэх сүөһүнү-аһы тутар баайдарынан биир млар улуу эбит.

[illegible]

а. В. САВВИН, Хатылы нэһиллэгийн землеустроитель:

—Сирн туһаниларыгга уларытылыа киллэрэр сон
ага, Бийиккэ 1992 сылтан «бирдин кили сирдэх буо-
луохтаах» диин тутуһан, сана төрөбүт оҥотуттан
кырдыаһыгар тиийэ 1-1,5 гектар сирн өлүүлээн
кэллэ. Куоракка олорор кили кытта мавтан сирдэх.
Ыһыар, сирн ким төһө ыһах-сылгы суоһулардьиэн,
«А төбөтүн бээрэр сон, ону сиргэ нэһиликкэ» про-
яаскалах дьонно эрэ. Улахан хайааһыстыбалар сир-
дэрэ тиийбэт. Иккитинэн, манна сонно эгэллэр, ол
эбэтэр бороодуксубаны туттарарга чааһынай кили
«пэммит буолааһына, кили кининээн кэлэр уматык-
кани эмлэ тиһэхтээх, малын, Ноото баар—нэһиликкэ
ним ону дьаһайар, докумуннаһан?

Н. Н. АММОСОВ, Төзөй пәйилнэгән баһылыға:

—Улагуе нэйлэлэнгэринэнь тигэрдибт социальный са-
кайһа наадата мөнүүнэ. Контуруолланар, ирдэвэр да-
рһны. Кырдык, бу суох эрдэһинэ бииһи, дьаһалта-
лар, бааһыһаһдартан, чааһыһаһдартан мыйтарбыт да
суох курдута. Бу социальный санаас—тыһы бопһу-
руоскут. Нэйлэлэһинэ да өйдөөн эрэр. Сүөһүчү эх-
бөтөр суолбут—бурдук, бааһыһа. Маһыһа биири өй-
дөтүһэр наада. Чураһчы сэлэһинэһитигэр сүөһү эхбө-
тү. Маһы сэлэһинэ салаһата бөрдөхтэһи наада.
Сотору бири нэйлэлэнгэһэр бааһыһаһыһан бердахтарыһа
өйһаһ таһыһан сөп. Одьулүүн, Хатыһы, Сылһаһ уоһиһ

Толгой нэвчилхөктөрө нүүрэлтэй-хавааланан кэбистинээр. Чурагчы сэлээншээтэ быгдһонон хаалар, астергэ барар. Ошон кини сэлээншээ дэон сүөлүлэммэттээр дээн буолбатах. Иттиэн бадаланхтар Түейя, Урэх-Күөрэ курдук кырыа улаастахтарга төмүлүнээр. Биэр өттүнэн сүөлү эрэ ологу быһаарбат. Ого төрөө-лүтэ адыһаан иһэрэ данксынээр. Бу мээне тыл буолбатах, мань эргиччи үөрэтэн, олохтоолук, кини-ник көрөөххэ баара. Аһаан бешпуруоһу гуруораан, ха-һыатынан кэсэтигини таһааран, өйдөтүһэн.

М. И. ЯКОВЛЕВ, улууе баһылыгыны солбуйааччы:

—Социальной санаас, кини симинаралара үбүэттэн түспүт буолбатахтар. Уруксуттан турар, билэр дыма-
лабыт, бөһүөрүөспүт. Арай манна бири элэххэ уо-
на ову сымдыбыт сирдэрбөр туруордум даһыны. Ол
эбөрүт тосударствениай өйбүлүүн кэлэр харчыны
дьонго хамнас курдук мый ахсын биэрэр хайдах бу-
луой дьэи. Ову туруорсуохха. Бу, бастакытынан, дьон
көмүскэллээх буоларын хааччылар, иккиннин, ма-
нап үтөлөөх буолара ситиһибит. Бу толкуйу, саатар,
эксперимент быһымытынан иллэриэххэ, ову туруор-
суохха, ылыстахха кыаллар кыахтаах. Хамнас бы-
һымытынан биэрэри Ой-укуунга, Мугудайга да сэр-
гиниллэр. Кырдык, дьон көрдүө этэ.

Сир туһунаа, Сирдэрэ суох баһынай хаһаайыстыга-балара бааллар. Сир сүөһүтүн көрөк бэлэр сөн эбит. Оччутугар хамсаанын тахсар кыахтаах. Аны психологической барьер баар: айымдамыт үлэһити хамнааччыт, курдук санамыр. Бу сымча өйдөбүл. Былгын димплизованнай кэмгэ олоробут. Онук дуогабар, докумуон ыһаһуулаах хада. Бу этиллибит оруттари кыайдахха, тыа хаһаайыстыбатыгар бүгүн туруоруллар сөрүктэри быһаармааха сөн.

Н. Н. ФИЛИПЦОВ, Хайнахыг нэвчилсэний багш:

—Сорох нэгжлэгчтэр олох да баяйналдара суох, олоор элбэхтэр. Холбоор, Чаньзрга, Хайахсынга, уонсайынан, 4 нэгжилэжкэ «Агро» бурдук ассоциацията үлэллэр. Бурдук хаһаайыстыбатын тэрвиниңа Президент ситимэр киирэр ытываанх буолуе, Соловьев, Волугур курдук киири сирдэхтэр киирбизилэр. Нэгжилэгчтэр байалара тусла баяйналдара буоллахтарына, тэрэ-һинизигэр 2-3 смд барар. Аны нэгжилэгчтэр ахсын специалистар баар буолуохтаахтар. Хантам эмэ үн-харчы булан киилэри үлэлэтэр сөн, ниилэр-саа-лымыр дьоммут буолуе атилэр. Дьаһаалтар үлэлэс-пэт буолбатахыт, ол эрсэри илһини араарбанка сү-рүһүтүр, тэрийэр специалист наада. Табаарынай бы-родуеуеунай омургого киирэтэххит, мээстэрэ ому өйдүүлэр. Дотацияны, сирн биэриһи дарааы сүөһү, сыгы, сабынныа тоботунан көрөн быһаарар ордук.

В. И. НОВГОРОДОВ, ЖКХ управления и началь-
ника:

—Сонгох баянууд турар. Ол эрээри хайдах гынан сэтгэхбэт? Бу туйуунаг даналаагаа чуулхайдыг эгнэлбэтэ. Бүгүн ылыныллар уураахха да ол учуот-таняхтаах этэ. Стабилизация динбит. Ол талан ба-ран, тигрдилэр салхиларалар нэһилэниэ бэйэтин кыагын итгэ олооругар сеп түбэһинилэрэн онго-бууллубуттар. Ойно хайтаран суоттамыт. Оттом та-бааринай бородууксуйа хайдах онгоулар, туттарыл-лар? Ис ымахыт үүжэ баар. Ол хайдах туттарыл-лар, туһада турар? Аны маныха соргууспалыар тэ-рилэлэр—потребностилар ханан да ахтылзыба-тылар. Дотация дэз кэлитэлээн эрэр, ол кэмтэ биһи-ги бородууксуйата суох олон биеэрибит. Бурдукна социальный сагаас эмтэ баар. Мөнгүтэ, үбэ хайдах быһаарылхай? Итхэн социальный сагалы бары өттүнэн, бирдин чахтынан ырытэл жөрөр, толкуй-дуур наада. Бастатан, бу социальный сагалы нэһи-лэктэринэн дүүэлэтнэххэ, төһө ымахтаахтарынан, суёһуу-сылгыны итгэллэринэн, хөнник-хаймеханан сайдалларынан.

С. СМЕРНИКОВА

СОРУКПУТ— ПРОИЗВОДСТВОНЫ КЭНГЭТИИ

Төхсүнигү 21 күнүгүр Чурагчы салжыныгын алох-тоохторугар улуус дыһалгатын 1998 сылланхха ыһып-пат үдэтин туһууан отчуоттара ыһылыһына. Улуус дыһалгатын дыһэтин аһтовай салжыныггар улуус баһылыга А. А. Шадрин, интернат-оскуолага Мурун Тымныһын, туббольница, интернат-оскуола тоһторугар оһороччулары түмэи дыһалга баһылыгын социальнай бопһуруостарга салбууагчы Н. И. Яковлев оһордулар.

Машинань отчуоттар бары изилэлэктэргэ ыстатистика-
бытара, Итннэхэ улууус дьаһалатын бары сулуу-
салаара ыстатистика ылыбытара. Отчуоттуур муньбахтар
тустарынан уонна отчуоттар сүмүлүрүнэн баһылык
А. А. Шадрин түмүктүүр ыстатистика «Сага олох»
хаһыахка бэрээттэмнэттээ.

Агснын саалаа доктор мустубут улуус кышын араас тариаттары улаантартар, чеченотердарт улуусут баймыга Алексей Алексеевич Шадрин дьа-
һалта аасныт сыга мынныт улаан бари хайысхало-
рын саа-сааһынан араартаан отчуоттаа. Муныах
кыттымлаахтара муналар, интарайиригир бонну-
руостарын кысталаһан эппиртээн муналар.

Композитинг бастакынан тил элпит М. Н. Мансарон аймааһы кырылыһар завод үлэтин-хамнааһын туһунан кэпсэйтэ. Сырыс суох буолан, өр көмгэ үлэтэ суох олоруу тахсыбыт. «Туйнаада-Даймонд» хампаанья сэттиһи лыйтан хаалчыйан үлэ бэрбыт. Бирригээдэнэн бэдэрэст ыһмататын үлэһиннэлэр эбит, 30-ча ки-
лини үлэдүтөр кыһтаахтар.

Е. С. Малахов ичтатга үөрөхтээшнэгэ улахан бол-
омтоноу уурарга игырда. Сахайар промшлениоски
отон ишрэлээригэр тустлах идэвгэ үөрэттарингэ улуус
дөөлалтата үлэхөлөрө наадатын, бурадугу үүнһерингэ,
көтүрү шитилнэн дьарынтанынга болломтоноу уурарга
этте.

«Энн үлэнттэрин сэрбиймта мэтэи нэилхэ-
нэ дорубуйатн турутар охсуулаах буолуода,— дит-
тэ Е. А. Марков. — Мамыаха ордук тнн сиритэр оло-
роочтулар түбөһэхтэрэ». Салгым кини кини балыы-
һада техник штата суох буолан улахан мөһөнн юр-
сөллөрүн, техникалара алдыһаадына олорон хаалар
кутааһаахтарын туһууан эттэ. Оволору үлэ-
тнн, төрөһүттэрин кытары биһирэ сырытыһынан үлэ-
тнн үөрэтэргэ-диһэргэ туһалаах буолуодун бөлө-
тэстэ.

В. А. Гоголев байгалийн этинтигэр «Сахамедстрах» уонна «Аргысмедстрах» үлээлэригэр тохтоото. Бу ниил страховкалыыр тарилгэлэртэн оскуола үөрэнээччилэрэ «Аргысмедстрахха» киһирэллэрэ наадалааһын бэлиттээтэ. Ороһонор динэ уонна хирургическай отделение базалара алара эргэрэниэр мөрдөбүтэ эһиниэттээбэт буолбуттарын, салгыы үлээлэртэ улахан өрүмүөн эрийлэлэринэн үп-харчы наадатын туруорууста. «Ытыт итинни бэрөөдөктөөххэ» наада, кэлин киһилэр дьон ууларымыллара ниил төгүд элбэтиэ, — диэтэ.

Г. Ф. Егоров: «Тыя сирингэр үлэ сүхх дээн ээбэх кийн таах өлөрөр. Оттон урукку өгүүгэр туһаныллан кэлбит бааһыналарбыт таах сымталлар. Минэхэха кэңдөөктөр баһылыктарыгар быллан тюрдөн үлээһиллэрин ардыахха. Билингги кэмгэ бары үрдүк үөрөсү эрэ батысһааха, сүөһү, сылгы иттөр суолунап эмнэ барыахха наада. Үлэ минстэтин булууту кыһалдыах-таахпыт. Соторутаагыта улууска баһыстааһын быраа-былатын туһунап союуон тахсыбыта. Минэхэха наар бообуунап эрэ үлүүһүөр кэрэгэй. Саллаһа эстибэт улаа-хх күүдү өгөрүүтэ үлээһинин», — диэтэ.

Н. М. Сибиряков бэлэнлэти ороно үүрэгтэй-нтийн сургуулиаар тохтоого. Осуола тиа спрингэр одорор кыахтаах, идээлэх дуюу нийн-үүрэгтэй таваарых-таах. Нэһилээк бүтүүнэ биер нитэр система буолан бэйэтэй иччатый шиишкэ көскулли туһугар үтэллэх-тээх.

В. В. Макарови билигтэй үлэтэ суох аччигтар элчин пенсияга тахсааларыгар обустарар турунтаахтарыаи эттэ. Пенсияны анырга үлэ киинэсэтин таба тёлоруу ullaахан оруулу ылар. Маннааха тустаахтар даҕаны, тэрилтэ салайааччыллара даҕаны бодомтог уураллара каада. Билигтэй пенсия сорогун бородууктанан толообуун диирдэ. Тэрилтэ салайааччыллара, өлбүлүк баһылыктара бородууктаны харайыыга, тардамыга көмөлөһөллөрө эрэйиллэр.

А. Р. Саргыдаев удуус зини бэлхэлэгийн санга үйэ үүхүүтүн көрсө ырааһырдан, бэрээдэгтээн, үтүө көстүүллэх, күөх үүнээйилэрдэх өнгөрөн тийһэргэ ыһырда. Сүөһүгү илгитингэ, оһуруот аһын аһардууга күүснэ үлээлөһөр наадатын мыйда.

A. СЛЕПЦОВ.

Саха сиригэр физкультурнай

30 СЫЛЛААХ ХРОНИКАТТАН

Турапчы спорттунан орошун аатырытыгыр, Саха сиринэр, Россияда, Союзка, ону алын, аан дойдута, Олимпикскаан ооньууларга ситисинт өрөгөндөөх кыныгыларыгар, бу ааппа-суолга тыккытыгар олуску охсурут сабылааччылары—бастамы калуонэ спортсменнары ахтви-сиинан туран, улууска физкультура уонна спорт 30 сыл устата сандыатын сүргү хардыларыны билленинэрэбит.

1932 СЫЛ. Саха сиринер физкультураны хамсаанын сөбүтө төрүлүбүтэ. Бу сыл общественнай инструктордар курстара аһыллыбыта. Манна үөрэммит 14 курсант 1-го бастакы ступеньны туттарбыттар. Бу сыл Чурапчыга физкультураны хамсаанын сөбүтө баар буолбута. Комсомол тэрийиэтинөн 1930 с. Дьонуускойга хайыһарга аан бастакы күрөктөһөн ытыллыбыта, 3 км сүүрүүгө оройууммуттан Ладия Болышева кыайыһылаарынан тахсыбыта.

1937 СБДЭ. Саха сирин III спартакиадатыгар хапсабардтан тустууга Чурапчыттан Флегонтов кыттыбыт.

1939 СЫЛТАН 1949 С. ДИЭРН хайнхарга Чурагчы
оройгоосун хангайдата сэл айлы кыттыбыта.

1940 СМЛ, Хайынарга республикада 7 киши аян бастаан иккис розряд иуэрматин толорбуттара, киши-лер ортолоругар Чурапчы тайынардыта Алексей Кар-тунов баара. Бу сый республика үрдүгүн 420 киши ГТО-ну туттарбыт, Дьоккууснай иуэрматин 153, Чурап-чы оройуонуттан 84 киши туттаран бастыкчыларынан аагыллыбыттар. Хайынар II спартакиадатыгар 40 спортмен кыттыбыта, 20 км суурууга Чурапчы ос-кулатини физруга Константин Ефимов иккис миэстэ-ни ылыта.

1944 СЫЛ Хайыһар III спартакиадатыгар Чурапчы хайыһардыттара хамаанданан Дюкуускый куорат көһиһтөн иккис миһэттэ тахсыбытара. Хамаандаа ОСОВНАХИМ оройуоннаагы тэриһтэтин председателэ Е. Г. Захаров уонна А. Д. Каргузов курдук куусталых хайыһардыттар бааллара.

1944 СБШ, Республикада оскуола оворолугар аян бастаан хайынарла күүрөтөһүн тариллабыто. Маана Чурапчы ситэтэ суох орто оскуолатын үөрөнөөччтө Сөня Константинов (Ыдыһкаан) 10 км дистанцияга чемпионнаыаста.

1945 Чыд. Тыл сири хайыбардыттары I күрөх-тэйилеригэр Чурапчы хайыбардыттары хамаанда-та булмаастаах эстафетада бастагы мөстөфө тахсы-быгы. Хамаанда састаабытар Кирилл Периников, Петр Старостин (халасай мөстөфө), Степан Кириллин, Семен Константинов курдук бастагы хайыбардыттар таалаа.

1948 СЫЛ. Тын сирия хаймвардыттарын II күрөх-
төннөлөрүгөр чурапчылар агардастын атырбыттар.
Камаандаа Чурапчытаагы педучилище үөрөнөөчү-
лөрү Кирилл Пермяков, Петр Старостин, Алексей
Надрина, Мария Рахлеева, Татьяна Смацева 3, 10, 20,
30 км суурүүлэргэ бастаабыттар. Н. Пермяков ча-
гыннан акараааалааммыта.

1947 СЫЛ. Хайынарта Трофим Варлаков 20 км суугу-
туга 20 км республикада үнүс мисета буулбута, оро-
рго Николай Макаров (Чудра) эини үнүс бирин-
чи мисетини илбита.

Бу жыл республика сайынчы спартакиадаларыгар
масковья Кривошапкина—Кытыгырас Болсууца 100
сүүрүүтэ иккис мнэгсгө тахыбыта. Мас тарды-
ытыгар Василий Саввин—Нымык үһүс бирик-
сэстони ыдыта.

тыгар элиг-атах ооньгууларыгар Иван Владимиров, Николай Дьячковский, Василий Яковлев, Петр Луккин, Григорьев уонна 18 саастаах Иван Захаров кыттыбыт-
таа.

1949-СЭД. Аммага илин энэр оройуоннар спарта-мадаларыгар Петр Лукин 400, 800, 1500, 5000 м сүүрүүнэргэ, Агеев үстэ төхтөрүөн айууга, Егор Новгородов хааскайга, Иван Захаров 100 м сүүрүүтэ бастаанбытара, хамаанданан нанын мавстоуэ тахсыбытара.

1951 СЫЛ. «Колхозники» общество хаймарга нүрөхтөнүштүгөр Майада Иван Ожодешников, Егор Боякинов, Иван Дычковский, Михаил Дычковский, Зоя Кузмина, Евдоким Мошастырова, Наталья Павлова кыттыбыстыра.

1952 СБЛ. Саха сирин үбүлүүһүнэй спартакиада-
тыгар 38 саяастах Прасковья Кривошапкина-Кыты-
гырас Волкуона 800 м сүүрүүгө төрдүс миэстэ буол-
бута, Алексей Картузов велосипедка 50 км бастама,
25 км иккин миэстэлэргэ тахсыбыта, 10 км Петр Лу-
кин экинэс буолбута.

1953 СЫЛ. Республикада «Колхозник» ДСО I сар-
таадагылар Чурагчттан ярач Михаил Болтуков
үрдүү өтүүгө, харбаанынга, шыккатан ыстаны-
га, үгүүнү бырааыга чемпионообута. Медик Мария
Мераликина сүүрүүлөргө призердабыта. Оттон 100 м
мөңөйдөх сүүрүүгө Любовь Попова чемпионообута
ушша рекорд олохтообута. Иван Захаров 100 м төрдүс
буолбута, хапсадайга Виктор Спиринков икис
төрдө тахсыбута.

1954 СБЛ. Майада «Колхозник» ДСО нурхатэһинигэр Григорий Ожонешников, Дмитрий Пестерев, Сидор Попов, Василий Кузьмин, Зоя Кузьмина, Евдокия Монастырева, Матрена Кузьмина кыттыбыттара. Василий Кузьмин сэлэмкэ иккис министр чалбаты.

Бу жылда волейболда Дмитрий Пестерев, Борис Полишин, Федор Савцев, Афанасий Софронов, Сидор Попов, Григорий Ожонешников, Константин Члчигиняров уюмча Степан Куриянов састаандаах хаманда республикага бастаабыта.

1955 СБЛ. Оройон хиймэлд сүүмэрдэмт хамгаалдаг республикад ситифицээхүн кыттыбыт.

1956 СЫМ. Егор Кириллин 50 км хайытарынан сүү-
рүүгө республикара бастаабыта.

Дуобакка Россия ыматын сириг спортсменнарын ортолорутар саха дьахталларыттан аан бастаан Бала-
шова куоракка Дария Власкина чемпионнаабыта. Рос-
сияга 3, Саха сиригэр 8 төгүл бастаабыта.

[illegible]

1957 СБЛ. Киров куоранга хайыарга Россия тѳа-
тын сирин спортсменнарын кѳрѳхтѳииндэригэр Чу-
раччытан Николай Вараксанов кыттыбыта уонна 207
кѳрѳхтѳиинччи 27 киһи бастамы разряд нуорма-
тын толорбуттара. Н. Вараксанов бу улахан кѳрѳхтѳи-
инига 15 км сүүрүүгѳ 26-с кибээшнѳ ээлбигѳ, I разря-
ды толорбута.

Бу саял республика мычатын I фестивалыгтар оро-
йон суумарламнит хамаандала ситгэһинилээхтик нит-

УЛУУСКА СПОРДУ САЛАМЫТТАРА

1. 1932—1936 гг. Нойонхонов Василий
2. 1936—1938 гг. Гурьев Василий Николаевич
3. 1938—1941 гг. Захаров Егор Гаврильевич
4. 1941—1951 гг. Варламов Иннокентий Харлампьевич
5. 1951—1953 гг. Софронов Афанасий Кириллович
6. 1953—1955 гг. Афанасьев Алексей Гаврильевич
7. 1955—1956 гг. Кузиковский Аполлод Трифонович
8. 1956—1957 гг. Бельх Михаил Иннокентьевич
9. 1957—1970 гг. Софронов Афанасий Кириллович
10. 1970—1972 гг. Неустров Виталий Михайлович
11. 1972—1974 гг. Феофанов Егор Михайлович
12. 1974—1975 гг. Романов Станислав Семенович
13. 1975—1981 гг. Плигин Семён Семенович
14. 1981—1985 гг. Пудов Егор Васильевич
15. 1985—1988 гг. Карнов Вячеслав Павлович
16. 1989—1990 гг. Федоров Николай Петрович
17. 1990—1993 гг. Пудов Егор Васильевич
18. 1993—1994 гг. Винокуров Виктор Константинович
19. 1995—1997 гг. Готовцев Иннокентий Иннокентьевич
20. 1997 г. Огоньшин Иван Иванович

«УРОЖАЙ» ДСО ОРОНУОННААБЫ СЭБИЭТНИ
ПРЕДСЕДАТЕЛЛЭРЭ

- 1957 — 1971 гг. Софоров Афанасий Кириллович
1971 — 1972 гг. Феоданов Егор Михайлович
1972 — 1978 гг. Романов Станислав Семенович
1978 — 1987 гг. Окощеников Василий Николаевич
1987 — 1994 гг. Дьяков Виктор Семенович

ЧУРАПЧЫ УЛУУБА САХА РЕСПУБЛИКАТЫН
СПАРТАКНАДАЛАРЫҔАР КЫТТЫЫТА

Сыла	Спартакиадалар	Минута
1956	I	IV
1958	II	II
1959	III	I
1962	IV	I
1966	V	I
1970	VI	II
1974	VII	II
1978	VIII	I
1982	IX	II
1986	X	I

ЧУРАПЧЫ УЛУУҢА ТЫА СІРІН СПОРТИВНАА
ООННУУЛАРЫҢАР КЫТТЫТА

Сыла	Ынтылаыбыт сирэ	Минэстэ
1980	Майа	IV
1984	Нан	II
1988	Покровская	II
1992	Чурапчы	II
1996	Борогон	V

ЧУРАНЧЫ УЛУУБА МАПЧААРЫ
БИРИШЫГЭР БЫТТЫТА

Смгд	Свартанн- далар	Иметаллабыт сирэ	Мисэтэ
1908	I	Дьонуускай	III
1909	II	Майа	VII
1971	III	Дьонуускай	I
1973	IV	Дьонуускай	VIII
1975	V	Майа	VI
1977	VI	Майа	III
1979	VII	Майа	I
1981	VIII	Майа	III
1983	IX	Майа	II
1985	X	Бүлүү	II
1987	XI	Айма	II
1990	XII	Бөрдүнүстээх	II
1993	XIII	Покронскый	II
1995	XIV	Тонгулу	II
1997	XV	Ньурба	III

ОЛИМПИЙСКАЙ ХАМААНДАГА БАНДИДАТЫНАН КИРЛИДЭР

Саха сириттэн Россия олимпийскай хамаандатыгар ааспыт сыл түмүгүнөн көгүдэ тустууда норуоттар икки ардыларынаагы кылаастаах спорт маастардара Егор Охлопков (34) уонна Алексей Соловьев (63), спорт маастара Афанасий Заболоцкий (58) кандидаттарынан киллэрилиннэлэр. Бу хамаанда 2000 с. Олимпиадага бэлэмнэр.

Олимпиадада кыттар хамваданы сүүмэрээнигтэ биэр быһаарар сүбүүбүэн Россия чемпионата буолуода. Чемпионат олунньута Воронеж ы. буолар.

CEA.

Дмитрий ДАВЫДОВ, спорт ветерана.

